

Het
Nieuwe
Normaal

Handreiking -
**HNN voor
Producenten**

Voorwoord

Veel partijen willen stappen zetten op het gebied van circulair bouwen. Daarbij is er een veelheid aan definities, uitgangspunten en ontwerpprincipes. Vanuit de wens om een eenduidige taal te creëren, hebben in 2019 zes opdrachtgevers en zes opdrachtnemers – op initiatief van Cirkelstad en BZK – besloten om een leerprogramma te starten: **Samen Versnellen**.

Uit dit Samen Versnellen-programma is Het Nieuwe Normaal ontstaan: een eenduidige taal om samen te werken aan circulair bouwen. De partners van Samen Versnellen hebben afgesproken deze nieuwe taal te gebruiken als vertrekpunt voor hun projecten en uit te dragen binnen de sector. In een gezamenlijk leerprogramma hebben wij toegewerkt naar de eerste definitieve versie van Het Nieuwe Normaal. HNN 1.0 is gelanceerd op 7 december 2023.

In de sectorbrede zoektocht naar een eenduidige taal voor circulair bouwen hebben we de afgelopen periode gesprekken gevoerd met verschillende producenten, handelaren van producten en inkopers van producten. Centraal stond de vraag hoe je op productniveau de impact kunt aantonen binnen Het Nieuwe Normaal. Voorliggende handreiking is daarvan het resultaat. Een eerste uitwerking. Per indicator wordt aangegeven of en hoe de impact aangetoond kan worden. Daaraan toegevoegd wat wij zien als volgende stap. Graag gaan wij het contact (met je) aan om de beschreven stappen daadwerkelijk uit te werken tot een operationeel niveau waar de gehele sector mee kan werken.

Horen graag jullie reacties,

Rutger Büch

Programmaleider Samen Versnellen

Indicatoren	Uitleg	Methodes
 MKI*	I De MKI kan herleid worden uit de LCA. Echter 1) de LCA is internationaal niet eenduidig waardoor de MKI niet altijd herleid kan worden. En 2) met de data uit de (nationale) NMD kan wel de MKI bepaald worden. Echter de categorie 2 en 3 data hebben een potentiële marge waardoor de MKI niet exact bepaald kan worden. Status indicator: Inzicht. Er is nog te veel ruimte om de indicatie van Standaard af te geven.	(Internationale) LCA methoden - EPD)
 Materiaalgebonden CO ₂ - uitstoot	I Europa gaat sturen op de CO ₂ uitstoot. Wat het logisch maakt dat zowel de nationale als internationale LCA's de CO ₂ uitstoot in beeld brengen. Status indicator: Inzicht. Aan de hand van de lca studie kan de indicator afgelezen worden.	(Internationale) LCA methoden - EPD)
 Materiaalgebonden CO ₂ - opslag	B Deze indicator is nog nieuw voor de sector. Koplopers zijn actief om hun CO ₂ -opslag aan te tonen. Status indicator: Begrip.	-
 Herkomst van materialen	I Alle producenten kunnen deze indicator in beeld brengen vanuit hun LCA. Status indicator: Inzicht. Om toe te groeien naar een S zullen de LCA's op een eenduidige manier gestructureerd moeten zijn om tot dezelfde data te komen.	(Internationale) LCA methoden - EPD)
 Gezonde materialen	B Deze industrie is nog vrij complex om tot eenheid aan bepalingsmethoden te komen. Status indicator: Begrip. Nog verkennend onderzoek nodig.	Diverse productlijsten brengen in beeld welke materialen toxisch zijn.
 Omgang restmaterialen tijdens bouw	B Producenten kunnen hun producten aanleveren met een minimum aan en/of herbruikbaar verpakkingsmateriaal. Het komt neer op (individuele) ontwerpstrategieën. Status indicator: Begrip. Er zijn geen sectorbrede bepalingsmethoden.	Beschikbaar stellen van ontwerpstrategieën.
 Adaptief vermogen	<i>Het bepalen van adaptief vermogen ligt op projectniveau en is niet te bepalen op productniveau. De indicator is niet van toepassing.</i>	-
 Losmaakbaarheid	I Verschillende methoden zijn er inmiddels om losmaakbaarheid van een product aan te tonen. Deze methoden zijn bekend op gebouwniveau, maar nog relatief onbekend en/of breed toegepast op productniveau. Status indicator: Inzicht.	BCI, ISSO Handleiding meeleveren
 Hergebruikpotentie	B Van verschillende individuele producten kan gezegd worden dat ze direct herbruikbaar/herplaatsbaar zijn. Voor brede productstromen is dat nog niet het geval, los van een bijbehorende bepalingsmethode. Status indicator: Begrip. Er zijn nog geen sector brede bepalingsmethoden.	Beschikbaar stellen van voorbeelden van terugname-garanties. Beschikbaar stellen van productgaranties.

Volgende stap

Europese harmonisatie is in de maak op basis van de Construction Products Regulation (CPR). Waar nodig worden er voor specifieke productgroepen nadere regels opgesteld (Product Category Rules). De CPR is aangenomen door het Europees Parlement en de PCR's worden in de komende periode opgesteld. Nationaal wordt vervolgens de 'weegset' bepaald om de verschillende milieu-effecten onderling te wegen. Wanneer deze eenheid ontstaat, kan de status van de indicator zich doorontwikkelen naar Standaard. Dataverzameling is nodig om de prestatieniveaus af te kunnen spreken.

Hiervoor geldt dezelfde volgende stap zoals verwoord onder de MKI. Met dat verschil dat er geen weegset bepaald hoeft te worden. Deze status van deze indicator kan sneller naar een Standaard bewegen.

Aan de hand van het 'Carbon Removal and Carbon Farming'-raamwerk wordt duidelijk hoe partijen hun CO₂-opslag aan producten mogen toerekenen. In 2025 wordt dit raamwerk geactualiseerd waarna de volgende stap van deze indicator bepaald wordt.

Hiervoor geldt dezelfde volgende stap zoals verwoord onder de MKI. Met dat verschil dat er geen weegset bepaald hoeft te worden. Deze status van deze indicator kan sneller naar een Standaard bewegen.

Het inventariseren van de verschillende lijsten die inzicht bieden in welke stoffen uitgesloten worden vanwege hun toxiciteit.

Ontwerpend onderzoek naar verpakkingsmaterialen voor productgroepen.

Ingezet zou moeten worden op een bredere internationale bekendheid en toepassing op productniveau. Onderzoek naar de losmaakbaarheid van componenten, samengestelde producten.

Onderzoek naar garantiestelling van het daadwerkelijke hergebruik. Onderzoek naar modellen van terugname verplichting.

Legenda

Indicatoren

Indicatoren uit HNN Gebouw 1.0

MKI* - In HNN Gebouw 1.0 wordt de MPG gebruikt.

Categorisering

- S** Bij een **Standaard (S)** is de meet- of bepalingsmethode uniform en breed geaccepteerd.
- I** Bij een **Indicatie (I)** is de meet- of bepalingsmethode nog niet uniform maar wel breed geaccepteerd.
- B** Bij **Begrip (B)** gaat het om kwalitatieve inzichten waarbij er nog géén gedragen meet- of bepalingsmethode is. Hierbij staat het leren en vertrouwd raken met het onderwerp centraal.

Uitleg

Uitleg over de status per indicator.

Methodes

Meet- of Bepalingsmethoden die helpen een prestatie af te geven.

Volgende stap

Denkrichting om van categorie op te schuiven.

Van begrip naar inzicht naar standaard.

Gebruik handreiking

Door opdrachtgevers

De handreiking brengt in beeld in hoeverre producenten nu in staat zijn om gegevens aan te leveren over hun product betreffende de specifieke indicatoren. Te gebruiken bij het inkoopproces om verwachtingen helder te maken.

Door producenten, handelaren, brancheverenigingen of andere belangenbehartigers

De handreiking brengt in beeld op welke indicatoren opdrachtgevers gaan sturen om circulair bouwen meetbaar te maken. Producenten kunnen begeleid worden om hen voor te bereiden op een toekomstige uitvraag.

Het Nieuwe Normaal

Het Nieuwe Normaal is een nieuwe,
gedragen standaard met haalbare en
ambitieuze prestaties op circulair bouwen.

www.hetnieuwenormaal.nl